

Sygn. akt I.Ca 389/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 marca 2017r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Aneta Ineza Sztukowska
Sędziowie:	SSO Elżbieta Iwona Cembrowicz SSO Cezary Olszewski (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sąd. Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 1 marca 2017 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa **H. S.**

przeciwko Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu z siedzibą w W.

o ustalenie

na skutek apelacji pozwanego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego z siedzibą w W.

od wyroku Sądu Rejonowego w Augustowie

z dnia 19 lipca 2016r., sygn. akt I C 287/16

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Augustowie pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania przed Sądem II – giej instancji.

SSO Cezary Olszewski SSO Aneta Ineza Sztukowska SSO Elżbieta Iwona Cembrowicz

Sygn. akt: I. Ca. 389/16

UZASADNIENIE

Powód H. S. wystąpił z pozwem przeciwko Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu w W. o unieważnienie nałożenia opłaty karnej z uwagi na brak obowiązkowego ubezpieczenia OC jego pojazdu marki B. o nr rej. (...).

Pozwany w odpowiedzi na pozew, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz rozstrzygnięcie o kosztach procesu według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 19 lipca 2016 r. wydanym w sprawie o sygn. akt: I. C. 287/16 Sąd Rejonowy w Augustowie unieważnił nałożenie opłaty karnej za brak ubezpieczenia OC w kwocie 3.500 zł przez pozwanego na rzecz powoda (pkt I); odstąpił od obciążania stron kosztami procesu, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa (pkt II); przyznał od Skarbu

Państwa – Sądu Rejonowego w Augustowie na rzecz radcy prawnego W. M. kwotę 1.536,00 zł, w tym podatek VAT w kwocie 276,00zł tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu (pkt III); oddalił wniosek pozwanego o przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy – Woli (pkt IV).

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany zarzucając Sądowi Rejonowemu:

1) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

a) art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w zw. z art. 814 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie,

b) art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez jego niezastosowanie,

c) art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez jego błędne zastosowanie,

d) art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez jego niezastosowanie,

e) art. 189 k.p.c. poprzez niesłuszne uznanie, iż interes prawny powoda zasługuje na jego ochronę,

2) naruszenie przepisów prawa procesowego, tj.:

a) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegającej na uchybieniu podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów poprzez przyjęcie, iż powód w sprawie posiadał ochronę w ramach obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych w 2015 r.,

b) art. 232 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez przyjęcie, że udowodnienie stanu faktycznego po stronie powoda, tj. iż posiadał ochronę wynikającą z obowiązku ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych nie wymaga wykazania tego dowodowo,

3) naruszenie prawa procesowego w postaci art. 98 § 1 k.p.c., art. 99 k.p.c. i art. 100 k.p.c. poprzez nieobciążenie powoda kosztami procesu.

W oparciu o powyższe, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz obciążenie powoda kosztami postępowania przed Sądem I i II instancji.

W odpowiedzi na apelację, powód domagał się jej oddalenia oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego okazała się zasadna w zakresie, w którym doprowadziła do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy rozpoznając zarzuty apelacyjne uznał, iż uzasadnienie Sądu Rejonowego w niniejszej sprawie nie pozwala na dokonanie kontroli instancyjnej. Zgodnie z art. 328 § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Sąd musi zatem wytłumaczyć motywy rozstrzygnięcia, tak by w wyższej instancji mogła zostać oceniona jego prawidłowość.

Braki w uzasadnieniu uniemożliwiają odczytanie motywów rozstrzygnięcia są wystarczającym powodem uchylenia werdyktu i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2007 r., V CSK 115/07, M. Praw. z 2007 r., nr 17, poz. 930). Jeżeli więc uzasadnienie nie zawiera prawidłowych ustaleń faktycznych, nie wskazuje na dowody, które stanowiły podstawę rozważań, jak też brak jest wskazania, którym dowodom sąd orzekający w sprawie odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, niezbędne jest uchylenie zaskarżonego orzeczenia do ponownego rozpoznania, z uwagi na nierozpoznanie istoty sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 26 lipca 2007 r., V CSK 115/07, M. Prawn. 2007/17/930). Rola uzasadnienia sądu pierwszej instancji nie powinna ograniczać się tylko do przekonania stron co do słuszności stanowiska sądu i zgodności z prawem orzeczenia, ale jego zadaniem jest także umożliwienie przeprowadzenia kontroli apelacyjnej. Spełnia ono także funkcję porządkującą, obligując stosujący prawo sąd do prawidłowej i pełnej rekonstrukcji stanu faktycznego i jego subsumcji do miarodajnej normy prawa materialnego, w następstwie czego dochodzi do jej konkretyzacji w sentencji wyroku. Dlatego też dwie podstawy rozstrzygnięcia: faktyczna i prawna powinny być spójne, tworząc logiczną całość (tak: teza 3 wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15.02.2013 r., I CSK 314/12, Lex nr 1307999).

Tymczasem uzasadnienie zaskarżonego wyroku Sąd pierwszej instancji nie wskazał żadnego przepisu będącego postawą wydanego orzeczenia. Uzasadnienie jest niezrozumiałe i niejasne, a przede wszystkim nieprawidłowo skonstruowane. Brak jest w nim wyraźnego wyodrębnienia części dotyczącej ustalonego przez Sąd stanu faktycznego oraz części dotyczącej wyjaśnienia podstawy prawnej orzeczenia, a w szczególności brak jest wskazania motywów, które skłoniły Sąd do przyjęcia, iż istniały podstawy do unieważnienia opłaty karnej za brak ubezpieczenia OC. Nadto ocena materiału dowodowego jest lakoniczna i sprowadza się do niezwykle ogólnych stwierdzeń. Sąd Rejonowy nie odniósł się w ogóle do przedłożonych w sprawie dowodów i nie dokonał ich oceny pod kątem zgłoszonego roszczenia oraz obrony podjętej przez pozwanego.

Przedstawione wyżej argumenty prowadzą do wniosku, iż zaskarżony wyrok nie poddaje się kontroli instancyjnej, bowiem uzasadnienie nie zawiera elementów pozwalających na weryfikację stanowiska Sądu, a braki uzasadnienia w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej są tak znaczne, że uniemożliwiają całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania zaskarżonego orzeczenia. Jest to zatem uzasadniona przyczyna uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, bowiem w tym przypadku należy uznać, iż nie została rozpoznana istota sprawy.

Wszystkie te okoliczności, w ocenie Sądu Okręgowego, uzasadniały uchylenie zaskarżonego wyroku do ponownego rozpoznania na podstawie art. 386 § 4 k.p.c., pozostawiając Sądowi Rejonowemu w Augustowie orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy winien w pierwszej kolejności rozpoznać zarzut pozwanego co do braku właściwości miejscowej Sądu Rejonowego w Augustowie, a w przypadku braku podstaw do uwzględnienia tego zarzutu, w dalszej kolejności ustalić jaka jest podstawa faktyczna i prawna żądania pozwu i powołać ją w pisemnych motywach swego rozstrzygnięcia oraz stosownie do tej postawy ocenić rozkład ciężaru dowodowego obciążającego strony procesu i dokonać oceny materiału dowodowego zgodnie ze wskazaniem art. 233 k.p.c.

SSO Cezary Olszewski SSO Aneta Ineza Sztukowska SSO Elżbieta Iwona Cembrowicz